3.1.3.1: The Number of JRFs, SRFs, Post Doctoral Fellows, Research Associates and other research fellows in the university enrolled year-wise during the last five years		

क्कंजुलभाषायाः मराठीभाषया सह भाषावैज्ञानिकमध्ययनम्।

Linguistics Study of Sanskrit Language with Marathi Language)

ग्राच्ट्रियसंस्कृतसंस्थानस्य (मानितविश्वविद्यालयस्य) क.जे. सोमैयासंस्कृतविद्यापीठस्य व्याकरणविभागे विद्यावारिधिः (Ph.D) इत्युपाधये विश्वविद्यालयानुदानायोग-कनिष्ठाध्येतृशोधवृत्तियोजनान्तर्गतः प्रस्तुतः

शोधप्रबन्धः

A Thesis submitted for the award of DOCTOR OF PHILOSOPHY IN VYAKARANA

पञ्जीयनसङ्ख्या-VV6151/13 2013 - 2018

शोधनिर्देशकः

प्रो.बोधकुमारझाः आचार्यः, व्याकरणविभागः, राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्, क.जे. सोमैयासंस्कृतविद्यापीठम्, विद्याविहार:, मुम्बई - 400 077 महाराष्ट्रम्

अनुसन्धाता

चेमटे सुरेश: (J.R.F) व्याकरणविभागः, राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्, क.जे. सोमैयासंस्कृतविद्यापीठम् विद्याविहार:, मुम्बई - 400077 महाराष्ट्रम्।

व्याकरणविभागः

राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम् (मानितिवश्वविद्यालयः) क.जे. सोमैयासंस्कृतविद्यापीठम्, विद्याविहारः, मुम्बई (महाराष्ट्रम्)।

(DEEMED UNIVERSITY)

(Accredited by NAAC with 'A' Grade)

(Established Under the Ministry of Human Resource Development, Govt. of India)

CATE OF DOCTORAL COMMITTEE

CERTIFICATE OF DOC	
This is certify that Shri/Kumari/Shrimati	चेमटे सुरेश
5/0./ D/0. /W/0 4 मटे सर्गराव	
2343, 12/02/2013	
	Committee in its meeting held onon
his/her Thesis entitled 44913114131	: मराठीभाषया सह भाषावैज्ञा-
निकमध्ययनम् ।	
as per the Vidyavaridhi (Ph.D.) regulations of t	be 6. जे. सोमया सम्कृत विद्यापि
Campus/ Institute based on UGC rules 2009.	
After careful consideration of all asp	ects, the Doctoral Committee expressed its
satisfaction and has recommended for submission	on of the thesis.
alu	Hal21-4-,4
Date	Date. Date.
Lus	1

Chairman of the Committee

Principal

PRINCIPAL

Rashtriya Sanskrit Sansthan

(Deemed University)
K. J. Somaiya Sanskrit Vidyapeetham
2nd Floor, SIMSR Building.

Vidvavihar, Mumbal-400 077

Human Resource Development, Govt. of India)

CENTIFICATE OF DOC	FORAL COMMITTEE
This is certify that Shri/Kumari/Shrimati	दीपमाला आर्रा
10. M/0 3/4/4/34 31151	5 1
1823 , दिनांक - 14	103/2011
his/ her presentation before the Doctoral C	committee in its meeting held on 19-2-2015 cal
er Thesis entitled 121talorto14c21	ाः तिडः न्त्रप्रकश्वास्य
उपरादे ०गाम प्यथापन	्रमाहराराज्यस्य १
er the Vidyavaridhi (Ph.D.) regulations of the	. क. जे. शीभेशा शंस्कृत
pus/ Institute based on UGC rules 2009.	विद्यापीठ
	ts, the Doctoral Committee expressed its
sfaction and has recommended for submission	of the thesis.
Convener of the Committee Date 13 12 2.1.2.2.1.5	HOD of the Shastra Date 1910212018
Chairman of the C Principa Date	Committee CIPAL Artt Sansthan Iniversity) Artt Vidyapsetham ISR Building.

ថ្ងៃក្នុងស្រួលប្រជាជា

राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानस्य मानितविश्वविद्यालयस्य क०जे० सोमैया -संस्कृतविद्यापीठस्य व्याकरणविभागे विद्यावारिधि: (पी-एच्०डी०) इत्युपाधये प्रस्तुतः

शोधप्रबन्धः

पञ्जीयनसंख्या: V.V.2947/10 almonifut:

शोधनिर्देशक:

प्रो० बोधकुमारझाः आचार्यः - व्याकरणविभागः, राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्, क०ने० सोमैयासंस्कृतविद्यापीठम्, विद्याविहारः, मुम्बई 400077 महाराष्ट्रम्।

अनुसन्ध

दीपमाला । व्याकरणवि राष्ट्रियसंस्कृतस म. क०ने०सोमैयासंस्कृत्वापीठम्, विद्यायिहारः, मुम्बई ४०००७७ महाराष्ट्रम्।

व्याकरणविभाग

राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम् (मानितविश्वविद्यालयः) क०जे० सोमैयासंस्कृतविद्यापीठम्, विद्याविहार:मुम्बई 🕈 महाराष्ट्रम्

(DEEMED UNIVERSITY)

(Accredited by NAAC with 'A' Grade)
(Established Under the Ministry of Human Resource Development, Govt. of India)

CERTIFICATE OF DOCTORAL COMMITTEE

This is certify that Shri/Kumari/Shrimati	माला आर्थी
1823 , Gorios - 1410	
his/her Thesis entitled. Phane the bottoral common his/her the bottoral commo	तिडः ब्लाप्रकर्गस्य
After careful consideration of all aspects, to satisfaction and has recommended for submission of the	
Convener of the Committee Date19.102.120.18	HOD of the Shastra Date19102.12012

Chairman of the Committee Principal

Date.....

PRINCIPAL
Rashtriya Sanskrit Sansthan
(Deemed University)
K. J. Somalya Sanskrit Vidyapeetham
2nd Floor, SIMSR Building,
Vidyavlhar, Mumbai-400 077

डा. नारायणन् ई. आर्. सहायकाचार्यः, साहित्यविभागः, राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम् (मा. वि.) क. जे. सोमैयासंस्कृतविद्यापीठम्, विद्याविहारः, मुम्बई-400077 मो. 9167081556

Dr. Narayanan E. R.,

Assistant Professor, Dept. Sahitya,
Rashtriya Sanskrit Sansthan (DU),
K. J. Somaiya Sanskrit Vidyapeetha,
Vidyavihar, Mumbai-400077

E-mail: DRERNARAYANAN@ GMAIL.COM

प्रमाणपत्रम्

प्रमाणीक्रियते यद् राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानस्य क. जे. सोमैयासंस्कृतविद्यापीठस्य साहित्य-विभागस्य विद्यावारिधिशोधकर्ता श्री. जीतेन्द्रकुमारगुप्ता, पञ्जीयनवर्षम्-२०१५, नामाङ्कन-सङ्ख्या-VV/6734/14, वि. वा. अनुक्रमाङ्कसङ्ख्या-11050, मम मार्गदर्शने "विवेक-सुदर्पणाख्यस्य व्यक्तिविवेकव्याख्यानस्य साहित्यतत्त्वसमीक्षणम्" इत्यस्मिन् विषये शोधकार्यं व्यधादिति। अयं मौलिकः स्वतन्त्रश्च विषयः न कस्मैचनोपाधये प्रमाणपत्रार्थं वा प्रस्तुत इत्यपि मया प्रमाणीक्रियते। इति

मुम्बई

१८. ०४. २०१८

मार्गनिर्देशकः

डा. नारायणन् ई. आर्.

Dr. Narayanan E R Assistant Professor Rashtriya Sanskrit Sansthan (Deemed University) Vidyeviher, Mumbal - 400 077.

विवेकसुदर्पणाख्यस्य व्यक्तिविवेकव्याख्यानस्य साहित्यतत्त्वसमीक्षणम्

A STUDY WITH RESEARCH ON THE LITERARY ASPECTS OF THE "VIVEKASUDARPANA" COMMENTARY TO THE VYAKTIVIVEKA

राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानस्य मानितविश्वविद्यालयस्य क. जे. सोमैयासंस्कृतविद्यापीठस्य साहित्यविभागे

विद्यावारिधि: (Ph. D.) इत्युपाधये प्रस्तुतः शोधप्रबन्धः

पञ्जीयनवर्षम्-२०१५ नामाङ्कनसङ्ख्या-VV/6734/14 वि. वा. अनुक्रमाङ्कसङ्ख्या-11050

मार्गनिर्देशक:

डा. नारायणन्. ई. आर्. सहायकाचार्यः, साहित्यविभागः राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम् क. जे. सोमैयासंस्कृतविद्यापीठम् शोधकर्ता

श्री. जीतेन्द्रकुमारगुप्ता शोधच्छात्रः, साहित्यविभागः राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम् क. जे. सोमैयासंस्कृतविद्यापीठम्

साहित्यविभागः

राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम् (मानितविश्वविद्यालयः)

क. जे. सोमैयासंस्कृतविद्यापीठम्, विद्याविहारः, मुम्बई – ४०००७७

विवेकसुदर्पणाख्यस्य व्यक्तिविवेकव्याख्यानस्य साहित्यतत्त्वसमीक्षणम्

A STUDY WITH RESEARCH ON THE LITERARY ASPECTS OF THE "VIVEKASUDARPAŅA" COMMENTARY TO THE VYAKTIVIVEKA

राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानस्य (मानितविश्वविद्यालयस्य) क. जे. सोमैयासंस्कृतविद्यापीठस्य साहित्यविभागे

विद्यावारिधि: (Ph. D.) इत्युपाधये प्रस्तुतः

शोधप्रबन्धः

पञ्जीयनवर्षम्-२०१५ नामाङ्कनसङ्ख्या-VV/6734/14 वि. वा. अनुक्रमाङ्कसङ्ख्या-11050

मार्गनिर्देशकः हा. नारायणन्. ई. आर्. सहायकाचार्यः, साहित्यविभागः, राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम् क. जे. सोमैयासंस्कृतविद्यापीठम् शोधकर्ता श्री. जीतेन्द्रकुमारगुप्ता शोधच्छात्रः, साहित्यविभागः, राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम् क. जे. सोमैयासंस्कृतविद्यापीठम्

साहित्यविभागः

राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम् (मानितविश्वविद्यालयः)

क. जे. सोमैयासंस्कृतविद्यापीठम्, विद्याविहारः, मुम्बई – ४०००७७

वैयाकरणभूषणसारस्य धात्वाख्यातार्थप्रकरणस्य शाङ्करीव्याख्यादृशा परिशीलनम्।

राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानस्य मानितविश्वविद्यालयस्य क.जे. सोमैयासंस्कृतविद्यापीठस्य व्याकरणविभागे विद्यावारिधिः (पी-एच्.डी.) इत्युपाधये प्रस्तुतः

शोधप्रबन्धः

पञ्जीयनसङ्ख्या - VV/6449/14

2013-2014

वीपादम्मपूर्णः शोधनिर्देशकः

प्रो. बोधकुमारझाः

आचार्यः - व्याकरणविभागः,

राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्,

क. जे. सोमैयासंस्कृतविद्यापीठम्,

विद्याविहार:, मुम्बई - 400077.

महाराष्ट्रम्।

मौनिका बोल्ला

(C.P.R.T. No. 1505)

व्याकरणविभागः.

राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्,

क. जे. सोमैयासंस्कृतविद्यापीठम्,

विद्याविहार:, मुम्बई - 400077.

महाराष्ट्रम्।

व्याकरणविभागः,

राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम् (मानितविश्वविद्यालयः) क.जे.सोमैयासंस्कृतविद्यापीठम्, विद्याविहारः,

मुम्बई (महाराष्ट्रम्)।

(DEEMED UNIVERSITY)

(Accredited by NAAC with 'A' Grade) (Established Under the Ministry of Human Resource Development, Govt. of India)

CERTIFICATE OF DOCTORAL COMMITTEE

This is certify that Shri/Kumari/Shrimati	Mounika BollA
s/o./ D/o. /W/o Sotya Sai Ra	m Bolla Regd. No
Made his/her presentation before the Doctoral	Committee in its meeting held on 11 - 07 - 2017
his/her Thesis entitled विचाकर्ष भूषणान	
as per the Vidyavaridhi (Ph.D.) regulations of t	he K.J.S. Sanskrit vid., mumber
Campus/ Institute based on UGC rules 2009.	
After careful consideration of all asp	ects, the Doctoral Committee expressed its
satisfaction and has recommended for submission	on of the thesis.
Convener of the Committee Date	HOD of the Shastra Date

Chairman of the Committee

Principal

Date. 11.7. 2017

PRINCIPAL
Reshtriya Sanskrit Sansthan
(Deemed University)
K. J. Somalya Sanskrit Vidyapeethan
2nd Floor, SIMSR Building. Vidyavihar, Mumbai-400 077

वैयाकरणभूषणसारस्य धात्वाख्यातार्थप्रकरणस्य शाङ्करीव्याख्यादृशा परिशीलनम्।

राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानस्य मानितविश्वविद्यालयस्य क.जे. सोमैयासंस्कृतविद्यापीठस्य व्याकरणविभागे विद्यावारिधिः (पी-एच्.डी.) इत्युपाधये प्रस्तुतः

शोधप्रबन्धः

पञ्जीयनसङ्ख्या - VV/6449/14 2013-2014

शोधनिर्देशकः प्रो. बोधकुमारझाः आचार्य्यः - व्याकरणविभागः, राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्, क.जे.सोमैयासंस्कृतविद्यापीठम्, विद्याविहारः, मुम्बई - 400077. महाराष्ट्रम्।

अनुसन्धात्री मौनिका बोल्ला (C.P.R.T. No. 1505) व्याकरणविभागः, राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्, क.जे.सोमैयासंस्कृतविद्यापीठम्, विद्याविहारः, मुम्बई - 400077. महाराष्ट्रम्।

व्याकरणविभागः, राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम् (मानितविश्वविद्यालयः) क.जे.सोपैयासंस्कृतविद्यापीठम्, विद्याविहारः, मुम्बइं (महाराष्ट्रम्)।

वैयाकरणभूषणसारस्य धात्वाख्यातार्थप्रकरणस्य शाङ्करीव्याख्यादृशा परिशीलनम्।

राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानस्य मानितविश्वविद्यालयस्य क.जे. सोमैयासंस्कृतविद्यापीठस्य व्याकरणविभागे विद्यावारिधिः (पी-एच्.डी.) इत्युपाधये प्रस्तुतः

शोधप्रबन्धः

पञ्जीयनसङ्ख्या - VV/6449/14

2013-2014

शोधनिर्देशकः प्रो. बोधकुमारझाः आचार्यः - व्याकरणविभागः, राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्, क.जे.सोमैयासंस्कृतविद्यापीठम्, विद्याविहारः, मुम्बई - 400077. महाराष्ट्रम्।

अनुसन्धात्री मौनिका बोल्ला (C.P.R.T. No. 1505) व्याकरणविभागः, राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्, क.जे.सोमैयासंस्कृतविद्यापीठम्, विद्याविहारः, मुम्बई - 400077. महाराष्ट्रम्।

व्याकरणविभागः, राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम् (मानितविश्वविद्यालयः) क.जे.सोमैयासंस्कृतविद्यापीठम्, विद्याविहारः, मुम्बई (महाराष्ट्रम्)।

केन्द्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय (भारत सरकार के शिक्षामन्त्रालयाधीन) क.जे.सोमैया परिसर मुम्बई,महाराष्ट्र-77

केन्द्रीय संस्कृत विश्विविद्यालय क.जे.सोमैया परिसर में विगत पाँच वर्षों मे पंजीकृत शोधछात्त्रों का विवरण-

2015-16

क्र.सं.	शोधछात्त्र का नाम	विषय	मार्गदर्शकः
01	सुश्री मणेर मैत्रेयी नन्दकुमार (10087)	अप्पयदीक्षितविरचितस्य पाणिनीसूत्रप्रकाश इत्याख्यस्य पाण्डुलिपिग्रन्थस्य सम्पादनम् अनुशीलनञ्च	डॉ.देवदत्त सरोदे

2016-17

क्र.सं.	शोधछात्त्र का नाम	विषय	मार्गदर्शकः
01	सुश्री विदुषी बोल्ला (1245)	सङ्गणकमाध्यमेन शाब्दिकार्थसिद्धान्तावगमदृशा परमलघुमञ्जूषायाः परिशीलनम्	प्रो.बोधकुमार झा
02	सोनी पाण्डेय(1148)	रसगंगाधरदिशाऽसंलक्ष्यक्रम- संलक्ष्यक्रमध्वन्योःसमीक्षात्मकमध्ययनम्	प्रो.राजन्.ई.एम्

2017-18

क्र.सं.	शोधछात्त्र का नाम	विषय	मार्गदर्शकः
01	श्री राजेन्द्र कुमार झा (31223)	नाभसयोगानां सामाजिकजीवने प्रभावस्याध्ययनम् परमलघुमञ्जूषायाः परिशीलनम्	प्रो.भारत भूषण मिश्र
02	नम्रता पटेल(31236)	श्रीजीवनजीमहाराजप्रणीतनृसिंहविजयमहानाटकस्य नाट्यतत्वदृष्ट्या समीक्षात्मकमध्ययनम्	डॉ.वी.एस्.वी. भास्कर रेड्डी

2018-19

क्र.सं.	शोधछात्त्र का नाम	विषय	मार्गदर्शकः
01	पद्मराज रेग्मी (300137)	माध्यन्दिनसंहितामन्त्रेषु कृष्योषधिविज्ञानस्य अध्ययनम्	प्रो.बोधकुमार झा

2019-20

क्र.सं.	शोधछात्त्र का नाम	विषय	मार्गदर्शकः
01	सुभाषिनी उमराव (1811)	उपक्रमते-	डॉ.स्वर्ग कुमार मिश्र

्ये विद्युमा आ) क्रिक्युमरी

निदेशक

DIRECTOR
CENTRAL SANSKRIT UNIVERSITY
K. J. Somalya Campus
Somalya Vidyaviher, Vidyaviher (E)
MUMBAI-400077

दूरस्थिशिक्षया साहित्यशास्त्राधिगमे सङ्गणकसहकृतशास्त्रशिक्षणप्रतिमानस्य विकासः

DEVELOPMENT OF COMPUTER ASSISTED TEACHING MODEL FOR LEARNING OF SAHITYA SHASTRA THROUGH DISTANCE EDUCATION

शिक्षाशास्त्रे 'विद्यावारिधिः' इत्युपाध्यर्थं समर्प्यमाणः शोधप्रबन्धः

A RESEARCH THESIS FOR THE AWARD OF DOCTOR OF PHILOSOPHY IN EDUCATION

> शोधप्रबन्धः RESEARCH THESIS

मार्गदर्शक: डा. रा. गायत्रीमुरलीकृष्णः

सहायकाचार्यः, शिक्षाशास्त्रविभागः राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्, नवदेहली

अनुसन्धाता डा. राकेशकुमारजैन: राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्, क.जे.सोमैयासंस्कृतविद्यापीठम्,मुम्बई (महा.)

राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्

(मानितविश्वविद्यालयः, भारतसर्वकारस्य मानवसंसाधनविकासमन्त्रालयाधीनः

NAAC द्वारा 'ए' श्रेण्या प्रमाणितः) क.जे.सोमैयासंस्कृतविद्यापीठम्

(महाराष्ट्रम्)

वर्षम् २०१८

दूरस्थशिक्षया साहित्यशास्त्राधिगमे सङ्गणकसहकृतशास्त्रशिक्षणप्रतिमानस्य विकासः

DEVELOPMENT OF COMPUTER ASSISTED TEACHING MODEL FOR LEARNING OF SAHITYA SHASTRA THROUGH DISTANCE EDUCATION

शिक्षाशास्त्रे 'विद्यावारिधिः' इत्युपाध्यर्थं समर्प्यमाणः गोधप्रबन्धः

A RESEARCH THESIS FOR THE AWARD OF DOCTOR OF PHILOSOPHY IN EDUCATION

शोधप्रवन्धः RESEARCH THESIS

मान् शंकः

डा. रा. गार्वे श्रीमुरलीकृष्णः सहायकाचार्यः, शिक्षाशास्त्रविभागः राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्, नवटेटली अनुसन्धाता हा. सकेशकुमारकैरः प्रियमंग्कृतसंख्यातम्

राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्, नवदेहली क.जे. सोमैयासंस्कृतिवद्यापीठम् , मुम्बई (महा.)

राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्

(मानितविश्वविद्यालयः, भारतसर्वकारस्य मानवसंसाधनविकासमन्त्रालय और

NAAC हारा 'ए' श्रेण्या प्रामाणितः) क.जे.सोमेयासंस्कृतविद्यापीटम् विद्याविहारः, मुम्बई – ?? (महाराष्ट्रम्)

डॉ. राकेशकुमारजैनः मानितविश्वविद्यालयस्य राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानस्य 'विद्यावारिधिः' इत्युपाधये 'दूरस्थशिक्षया साहित्यशास्त्राधिगमे सङ्गणकसहकृतशास्त्रशिक्षणप्रतिमानस्य विकासः' इति विषये शोधप्रबन्धममुं राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानस्य क.जे.सोमैयासंस्कृतविद्यापीठे समर्पितवान्' इति प्रमाणयन् अग्रिममूल्याङ्कनाय अनुशंसामि ।

स्थलम् - मुम्बई

दिनाङ्कः - 12/03/18.

Culip 12.3.18

प्राचार्यः

राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम् क.जे.सोमैयासंस्कृतविद्यापीठम् विद्याविहारः, मुम्बई – 77 (महाराष्ट्रम्)

RINCIPAL
Reprint Senethen
(Decree University)

K. J. Senethen
(Decree University)

And Floor, SMSR Building,
Vidyaviber, Mumbal-400 077

औत्तरभारतीयप्रसिद्धशास्त्रविदुषां शास्त्राधिगमे मनोवैज्ञानिककारकाणामध्ययनम्

A STUDY OF PSYCHOLOGICAL FACTORS IN SHASTRA LEARNING OF FAMOUS SHASTRIC SCHOLARS OF NORTH INDIA)

शिक्षाशास्त्रे विद्यावारिधिः (Ph.D.) इत्युपाधये समर्पितः शोधप्रबन्धः

Thesis submitted for the Award of Doctor of Philosophy in Education

> विद्यावारिधिः DOCTOR OF PHILOSOPHY

मार्गदर्शकः

डा. रा.गा.मुरलीकृष्णः

सहायकाचार्यः, शिक्षाशास्त्रविभागः राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्

नवदेहली

अनुसन्धाता

रामजियावनः

आयुर्वेदरतः, आचार्यः, शिक्षाचार्यः राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्

क.जे. सोमैयासंस्कृतविद्यापीठम्, मुम्बई

one and a fundament.

Rashtriya Sanskrit Sansthan (Deemed University) K J. Somaiya Sanskrit Vidyapeetham 2nd Floor, SIMSR Building, Vidyavihar, Mumbai-400 077

शिक्षाशास्त्रविभागः

राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्

(भारतसर्वकारस्य मानवसंसाधनविकासमन्त्रालयाधीनः मानितविश्वविद्यालयः)

NAAC द्वारा 'ए' श्रेण्या प्रत्यायितः

क.जे. सोमैयासंस्कृतविद्यापीठम्

विद्याविहारः, मुम्बई- 400077

(महाराष्ट्रम)

Dr. R. G. MURALI KRISHNA

Assistant Professor / D.D (Admn.) I/c

Department of Education

Rashtriya Sanskrit Sansthan

(Deemed University)

Under Ministry of HRD, Govt. of India

New Delhi - 110058

ragamuki@gmail.com

हा. रा. गावत्रीमुन्तीकृष्ण सहावकाचार्वः / उपनिदेशकः (प्रशासनम्) प्र

शिक्षाशास्त्रविभागः राष्ट्रिवसंस्कृतसंस्वाव

(मासितविश्वविद्यालवः

भारतसर्वकारस्य माजवसंसायनविकासमन्त्रालयायीनः

बवदेहली - 110058

samskritavahini@vahoo.com

शिक्षाचार्याद्युपाधिभाजा श्रीमता रामजियावनेन शिक्षाशास्त्रे विद्यावारिधिः (Ph.D.) इत्युपाधये 'औत्तरभारतीयप्रसिद्धशास्त्रविदुषां शास्त्राधिगमे मनोवैज्ञानिककारकाणामध्ययनम्' इति शीर्षकान्वितोऽयं शोधप्रबन्धः मन्तिदेशने वधाशास्त्रम् अनुसन्धानं विधाय मङ्क्षु परिश्रम्य कृपद् व्यरचि । प्रवन्धेऽस्मिन् प्रस्तुता समग्रसामग्री अधिगतनिष्कर्षाश्च शोधकर्तुरस्यैव परिश्रमस्य फलानीति सप्रमोदं प्रमाणयामि।

स्थलम् - नवदेहली दिनाङ्कः -

डा. रा. गा. मुरलीकृष्णः सहायकाचार्यः ब्राक्षाक्रास्त्रिमागीय प्रति

Almannfant:

औत्तरभारतीयप्रसिद्धशास्त्रविदुषां शास्त्राधिगमे मनोवैज्ञानिककारकाणामध्ययनम्

(A STUDY OF PSYCHOLOGICAL FACTORS IN SHASTRA LEARNING OF FAMOUS SHASTRIC SCHOLARS OF NORTH INDIA)

शिक्षाशास्त्रे विद्यावारिधिः (Ph.D.) इत्युपाधये समर्पितः शोधप्रबन्धः

Thesis submitted for the Award of Doctor of Philosophy in Education

> विद्यावारिधिः DOCTOR OF PHILOSOPHY

मार्गदर्शक:

डा. रा.गा.मुरलीकृष्णः

सहायकाचार्यः, शिक्षाशास्त्रविभागः राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम् नवदेहली अनुसन्धाता

रामजियावनः

आयुर्वेदरत्नः, आचार्यः, शिक्षाचार्यः राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम् क.जे. सोमैयासंस्कृतविद्यापीठम्, मुम्बई

शिक्षाशास्त्रविभागः

राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्

(भारतसर्वकारस्य मानवसंसाधनविकासमन्त्रालयाधीनः मानितविश्वविद्यालयः)

NAAC द्वारा 'ए' श्रेण्या प्रत्यायित:

क.जे. सोमैयासंस्कृतविद्यापीठम्

(DEEMED UNIVERSITY)

(Accredited by NAAC with 'A' Grade)

(Established Under the Ministry of Human Resource Development, Govt. of India)

CERTIFICATE OF DOCTORAL COMMITTEE

,	
This is certify that Shri/Kumari/Shrimati	Ritambhara Pandey
5/0./ D/0./W/0 27 Bhaguan Pe	M.H.) /14: Profilm - 18.12.2014
Made his/ her presentation before the Doctoral Co	ommittee in its meeting held onon
his/her Thesis entitled alama entitled	plain Assimenialis Prince
नम् ।	
as per the Vidyavaridhi (Ph.D.) regulations of the	K. J. Samojya. Sonskalt. Kidyafre P.
Campus/ Institute based on UGC rules 2009.	
After careful consideration of all aspec	cts, the Doctoral Committee expressed its
satisfaction and has recommended for submission	n of the thesis.
don di mario	714121-4-9
Convener of the Committee	HOD of the Shastra
Date 12/10/17	Date12-110/2017

Chairman of the Committee Principal Date. 12.10.2017

PRINCIPAL

Rashtriya Sanskrit Sansthan (Deemed University) K. J. Somelya Sanskrit Vidyapeetham 2nd Floor, SIMSR Building, Vidyavihar, Mumbal-400 077

(DEEMED UNIVERSITY)

(Accredited by NAAC with 'A' Grade)

(Established Under the Ministry of Human Resource Development, Govt. of India)

CERTIFICATE OF DOCTORAL COMMITTEE

,	
This is certify that Shri/Kumari/Shrimati	Ritambhara Pandey
5/0./ D/0./W/0 27 Bhaguan Pe	M.H.) /14: Profilm - 18.12.2014
Made his/ her presentation before the Doctoral Co	ommittee in its meeting held onon
his/her Thesis entitled alama entitled	plain Assimenialis Prince
नम् ।	
as per the Vidyavaridhi (Ph.D.) regulations of the	K. J. Samojya. Sonskalt. Kidyafre P.
Campus/ Institute based on UGC rules 2009.	
After careful consideration of all aspec	cts, the Doctoral Committee expressed its
satisfaction and has recommended for submission	n of the thesis.
don di mario	714121-4-9
Convener of the Committee	HOD of the Shastra
Date 12/10/17	Date12-110/2017

Chairman of the Committee Principal Date. 12.10.2017

PRINCIPAL

Rashtriya Sanskrit Sansthan (Deemed University) K. J. Somelya Sanskrit Vidyapeetham 2nd Floor, SIMSR Building, Vidyavihar, Mumbal-400 077

वैदिकप्रक्रियान्तर्गतानां सूत्रवार्त्तिकानामनुशीलनम्।

राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानस्य मानितविश्वविद्यालयस्य क.जे.सोमैयासंस्कृतविद्यापीठस्य व्याकरणविभागे विद्यावारिधिः (Ph.D.) इत्युपाधिप्राप्तये प्रस्तुतः

शोधप्रबन्धः

पञ्जीयनसङ्ख्या - VV/6730/14 2014 – 2015

शोधनिर्देशकः

प्रो. बोधकुमारझाः आचार्यः – व्याकरणविभागः, राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्, (मानितविश्वविद्यालयः), क.जे. सोमैयासंस्कृतविद्यापीठम्, विद्याविहारः , मुम्बई - 400077 (महाराष्ट्रम्) अनुसन्धानी

ऋतम्भरा पाण्डय व्याकरणविभागः, राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्, (मानितविश्वविद्यालयः), क.जे. सोमैयासंस्कृतविद्यापीठम्, विद्याविहारः, मुम्बई – 400077 (महाराष्ट्रम्)

व्याकरणविभागः

राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम् (मानितविश्वविद्यालयः), क.जे सोमैयासंस्कृतविद्यापीठम् ,विद्याविहारः, मुम्बई (महाराष्ट्रम्)।

छन्दोऽलङ्कारध्वन्यादीनां सङ्गणकप्रयोगसमीक्षा

THE RESEARCH STUDY ON COMPUTER APPLICATION OF THE METRES, THE ALANKARAS, AND THE DHVANI ETCETERA.

राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानस्य मानितविश्वविद्यालयस्य क. जे. सोमैयासंस्कृतविद्यापीठस्य साहित्यविभागे

विद्यावारिधि: (Ph. D.) इत्युपाधये प्रस्तुतः

शोधप्रबन्धः

पञ्जीयनवर्षम्-२०१५ नामाङ्कनसञ्जा-VV/6733/14

वि. वा. अनुक्रमाङ्कसङ्खा-11049

मार्गनिर्देशक:

डा. नारायणन्, ई. आर्.

सहायकाचार्यः, साहित्यविभागः राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम् गुरुवायूर् परिसरः पुरनाट्टकरा, केरलम्- 680551

शोधकर्ता

श्री. सत्यनारायणः

शोधच्छात्रः,साहित्यविभागः राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम् क. जे. सोमैयासंस्कृतविद्यापीठम् विद्याविहारः, मुम्बई- 400077

साहित्यविभागः

राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम् (मानितविश्वविद्यालयः)

क. जे. सोमैयासंस्कृतविद्यापीठम्,

विद्याविहार:, मुम्बई - 400077 वर्षम् 2019 - 20

छन्दोऽलङ्कारध्वन्यादीनां सङ्गणकप्रयोगसमीक्षा

THE RESEARCH STUDY ON COMPUTER APPLICATION OF THE METRES, THE ALANKĀRAS, AND THE DHVANI ETCETERA.

> पञ्जीयनवर्षम-2015 नामाङ्गनसङ्घा-VV/6733/14 वि. वा. अनुकमाङ्कसङ्खा-11049

मार्गनिर्देशक: डा. नारायणन्, ई. आर्. सहायकाचार्यः, साहित्यविभागः, राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्, गुरुवायूर परिसरः, पुरनाष्ट्रकरा, केरलम्- 680551

Rashtriya Sanskrit Sansthan शोधच्छात्रः,साहित्यविभागः,

 J. Somaiya Sanskrit Vidyapeetham 2nd Floor, SIMSR Building. Vidyavihar, Mumbai-400 077

शोधकर्ता श्री. सत्यनारायणः

क. जे. सोमैयासंस्कृतविद्यापीठम, विद्याविहारः, मुम्बई- 400077

साहित्यविभागः

राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम् (मानितविश्वविद्यालयः)

(भारतशासनान्तर्गतमानवसंसाधनविकासमन्त्रालयाधीनम्) (राष्ट्रियमूल्याङ्कनप्रत्यायनपरिषदा ए श्रेण्या प्रत्यायितम्) क जे. सोमैयासंस्कृतविद्यापीठम्, विद्याविहारः, मुम्बई - 400077

प्रतिज्ञापत्रम्

अहं श्री. सत्यनारायणः प्रतिजाने यत् "छन्दोऽलङ्कारध्वन्यादीनां सङ्गणकप्रयोगसमाक्षा" इत्यस्मिन् विषये शोधकार्यं डा. नारायणन् ई. आर्.-महोदयस्य मार्गनिर्देशने व्यधामिति। अयं मौलिकः स्वतन्त्रश्च विषयः न कस्मैचनोपाधये प्रमाणपत्रार्थं वा प्रस्तुत इत्यपि प्रतिजाने।

इति शोधकर्ता

श्री. सत्यनारायणः

नामाङ्कनसङ्ख्या-VV/6733/14.

वि. वा. अनुक्रमाङ्कसङ्ख्या-11049.

मुम्बई

13.02.2020

"महासब्द्रस्थ ठाणेजनपदान्तर्गतसर्वकारीयासर्वकारीय-माध्यमिकविद्यालयेषु अध्ययनस्तानाञ्छात्राणां संस्कृताध्ययने अभिरुचेः तौलनिकमध्ययनम् ।"

"A COMPARATIVE STUDY OF INTEREST IN THANE DISTRICT OF MAHARASHTRA, SANSKRIT LANGUAGE TAKEN BY STUDENTS STUDYING IN GOVERNMENT & NON-GOVERNMENT SECONDARY SCHOOLS."

राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानस्य (मानितविश्वविद्यालयस्य) विद्यावारिथि (Ph.D.) इत्युपाधये प्रस्तुतोऽद्यम् शोधप्रबन्धः

मार्गनिर्देशकः प्रो.एम् चन्द्रशेखरः भाचार्यः, जिक्षाशास्त्रविभागः प्राचित्रप्राच्या

वाष्ट्रयसस्कृतसंस्थानम् लखनकः परिस्तः, उ.ध. जनुसन्धाताः श्री त्रिलोकीनाथ मिश्रः त्रिक्षाचार्वः(M.Ed.)

महित्यसंस्कृतसंस्थानम् (मानितिद्यविद्यातयः)

के ते मोर्चया महलाविद्याचीतम् विद्याविद्याः मुम्बई ४०००% (भारतसर्वयासम्य मानवर्तसाधनविकासमन्त्रालयाधीतः) (राष्ट्रीयमृत्याङ्कनधन्यायनपरिपदा (NAAC) "A" शेणवा प्रत्याचितः) मृत्यई प्रतिसरः , सुम्बई २००१२

"महाराष्ट्रस्थ-ठाणेजनपदान्तर्गतसर्वकारीयासर्वकारीय-माध्यमिकविद्यालयेषु अध्ययनस्तानाञ्छात्राणां संस्कृताध्ययने अभिरुचेः तोलनिकमध्ययनम् ।"

"A COMPARATIVE STUDY OF INTEREST IN THANE DISTRICT OF MAHARASHTRA, SANSKRIT LANGUAGE TAKEN BY STUDENTS STUDYING IN GOVERNMENT & NON-GOVERNMENT SECONDARY SCHOOLS."

> राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानस्य (मानितविश्वविद्यालयस्य) विद्यावारिधि (Ph.D.) इत्युपाधये प्रस्तुतोऽयम्

शोधप्रबन्धः

राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम् लखनऊ परिसरः, उ.प्र.

Reshtriya Sanskrit Sansthan

आचार्यः, शिक्षाशास्त्रविभूगुः Somelya Sanskrit Vidyapeetham चार्यः (M.Ed.)

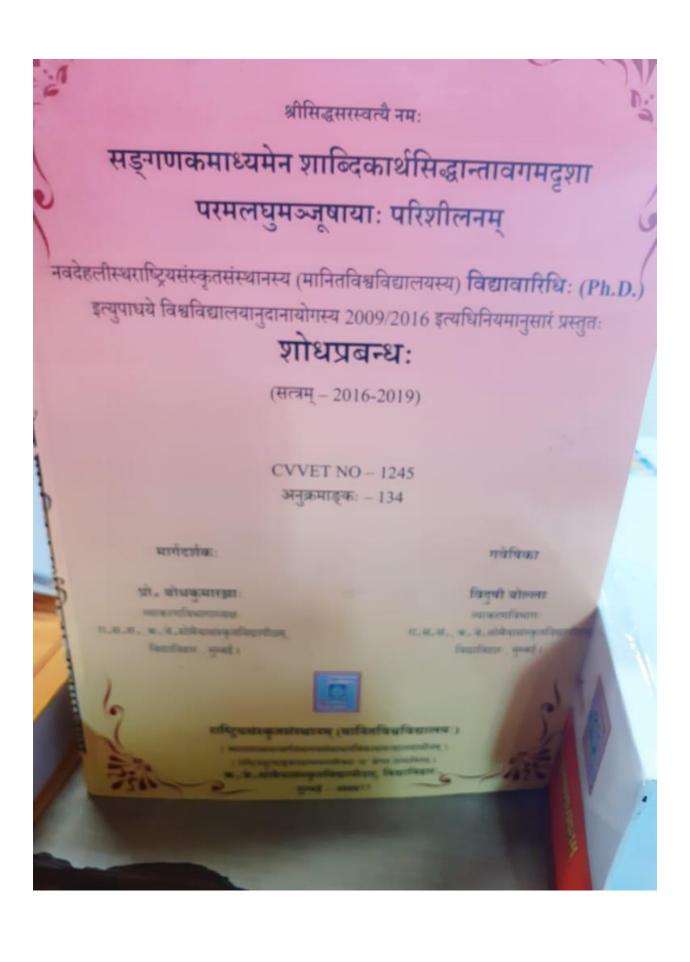
Vidvavihar, Mimbal-4080 MIDO 01121 842

राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम् (मानितविश्वविद्यालयः)

क.जे.सोमैय्या संस्कृतविद्यापीठम् विद्याविहारः मुम्बई ४०००७७ (भारतसर्वकारस्य मानवसंसाधनविकासमन्त्रालयाधीनः)

(राष्ट्रीयमूल्याङ्कनप्रत्यायनपरिषदा (NAAC) "A" श्रेण्या प्रत्यायितः)

मुम्बई परिसरः , मुम्बई २०१८

(भाजितविश्वविद्यालयः)

(भारतशासन मानवसंसाधनविकासम-त्रालयाधीन) राष्ट्रियमुख्याङ्गनप्रत्यायनधरिवदा 'ए' त्रण्या प्रत्यायनः

RASHTRIYA SANSKRIT SANSTHAN, NEW DELHI

(DEEMED UNIVERSITY)
(Established under the Ministry of Human Resource Development, Govt. of India)
Accredited by NAAC with 'A' Grade

प्रमाणपत्रम् Certificate

प्राग्विद्यावारिधिपाठ्यक्रमः

(प्री पीएच. डी. कोर्स)

श्री/कुमारी/श्रीमली/

विदुषी बोल्ला

सत्य साईं राम बोल्ला

इतिनाम्नः पुत्रः/पुत्री/पत्नी

प्राकृशोधपाठ्यक्रमं परिसमाप्य 2017 तमे वत्सरे संस्थानस्यास्य पाठ्यक्रमस्य परीक्षां समुदतरदिति प्रमाणीक्रियते।

(Pre Ph. D. Course)

Certified that Shri/Kumari/Shrimati VIDUSHI BOLLA

son/daughter/wife of Shri SATYA SAI RAM BOLLA

Completed $\operatorname{\it Pre}$ Ph. D. Course & found qualified the course examination of the Sansthan in the year. 2017

edged New Delhi

Stower Bhas

(DEEMED UNIVERSITY)

(Accredited by NAAC with 'A' Grade) (Established Under the Ministry of Human Resource Development, Govt. of India)

CERTIFICATE OF DOCTORAL COMMITTEE

This is certified that VIDUSHI BOLLA, D/O SATYA SAI RAM BOLLA Regd. No. रा.सं.सं./शोध एवं प्रका./105/01/2017/519; dated-15.11.2017, made her presentation before the Doctoral Committee in its meeting held on 04/12/2019 on her Thesis entitled सङ्गणकमाध्यमन शाब्दिकार्थसिद्धान्तावगमदृशा परमलघुमञ्जूषायाः परिशीलनम् as per the Vidyavaridhi (Ph.D.) regulations of K. J. Somaiya Sanskrit Vidyapeetham, Mumbai Campus/ Institute based on UGC rules 2009/2016.

After careful consideration of all aspects, the Doctoral Committee expressed its satisfaction and has recommended her for submission of the thesis.

* ŧ

÷

÷

*

×

黄

女 ×

ŵ

女

Chairman of the Committee Principal